

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2002-2003

20 NOVEMBER 2002

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten in de context van de ontwikkeling van de informatiemaatschappij

AMENDEMENTEN

Nr. 37 VAN DE HEER **THISSEN**

Art. 2

Dit artikel vervangen als volgt :

« Art. 2. — Artikel 1, § 1, vierde lid, van de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten, wordt aangevuld als volgt :

« , met inbegrip van het recht op een zodanige beschikbaarstelling van zijn werk voor het publiek dat elk individu daartoe op de plaats en op het tijdstip van zijn keuze toegang kan krijgen ».

Verantwoording

Het wetsvoorstel strekt ertoe verschillende wetsbepalingen die betrekking hebben op het recht op mededeling aan het publiek die auteurs, uitvoerende kunstenaars en producenten genieten, tegelijkertijd te wijzigen.

Zie :

Stukken van de Senaat :

2-704 - 2000/2001 :

Nr. 1: Wetsvoorstel van de heer Monfils.

2-704 - 2001/2002 :

Nr. 2: Advies van de Raad van State.

Nr. 3: Amendementen.

2-704 - 2002/2003 :

Nrs. 4 en 5: Amendementen.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2002-2003

20 NOVEMBRE 2002

Proposition de loi modifiant la loi du 30 juin 1994 relative au droit d'auteur et aux droits voisins dans le contexte du développement de la société de l'information

AMENDEMENTS

N° 37 DE M. **THISSEN**

Art. 2

Remplacer cet article par ce qui suit :

« Art. 2. — L'article 1er, § 1er, alinéa 4, de la loi du 30 juin 1994 relative au droit d'auteur et aux droits voisins, est complété comme suit :

« , y compris le droit de mettre à la disposition du public son œuvre de manière que chacun puisse y avoir accès de l'endroit et au moment qu'il choisit individuellement ».

Justification

La proposition de loi envisage simultanément les modifications législatives afférentes aux droits de communication au public dont bénéficient les auteurs, artistes-interprètes et les producteurs.

Voir :

Documents du Sénat :

2-704 - 2000/2001 :

N° 1: Proposition de loi de M. Monfils.

2-704 - 2001/2002 :

N° 2: Avis du Conseil d'État.

N° 3: Amendements.

2-704 - 2002/2003 :

N°s 4 et 5: Amendements.

Voor meer duidelijkheid lijkt het ons aangewezen deze rechten afzonderlijk te wijzigen, daar zij verschuldigd zijn voor verschillende zaken. Het gaat immers om het werk van auteurs, de prestatie van uitvoerende kunstenaars, het fonogram of de eerste vastlegging van de film voor producenten en de uitzending voor omroeporganisaties.

Nr. 38 VAN DE HEER **THISSEN**

Art. 2bis (nieuw)

Een artikel 2bis (nieuw) invoegen, luidende :

«Art. 2bis. — Artikel 35, § 1, derde lid, van dezelfde wet wordt aangevuld als volgt :

« , met inbegrip van het recht op een zodanige beschikbaarstelling van zijn prestatie voor het publiek dat elk individu daartoe op de plaats en op het tijdstip van zijn keuze toegang kan krijgen ».

Verantwoording

Zie verantwoording van amendement nr. 37.

Nr. 39 VAN DE HEER **THISSEN**

Art. 2ter (nieuw)

Een artikel 2ter (nieuw) invoegen, luidende :

«Art. 2ter. — Artikel 39, vierde lid, van dezelfde wet wordt aangevuld als volgt :

« , met inbegrip van het recht op een zodanige beschikbaarstelling van het fonogram of de eerste vastlegging van de film voor het publiek dat elk individu daartoe op de plaats en op het tijdstip van zijn keuze toegang kan krijgen ».

Verantwoording

Zie verantwoording van amendement nr. 37.

Nr. 40 VAN DE HEER **THISSEN**

Art. 2quater (nieuw)

Een artikel 2quater (nieuw) invoegen, luidende :

«Art. 2quater. — Artikel 1, § 1, eerste lid, van dezelfde wet, wordt aangevuld als volgt :

« De reproductie kan met name tijdelijk of duurzaam zijn, direct of indirect, volledig of gedeeltelijk. »

Pour plus de clarté, il nous semble opportun d'amender ces droits de manière distincte, notamment parce que les objets de ces droits sont différents, qu'il s'agisse de l'œuvre pour les auteurs, de la prestation pour les artistes-interprètes, du phonogramme ou de la première fixation du film pour les producteurs et des émissions pour les organismes de radiodiffusion.

N° 38 DE M. **THISSEN**

Art. 2bis (nouveau)

Insérer un article 2bis (nouveau), rédigé comme suit :

«Art. 2bis. — L'article 35, § 1er, alinéa 3, de la même loi, est complété comme suit :

« , y compris le droit de mettre à la disposition du public sa prestation de manière que chacun puisse y avoir accès de l'endroit et au moment qu'il choisit individuellement ».

Justification

Voir la justification de l'amendement n° 37.

N° 39 DE M. **THISSEN**

Art. 2ter (nouveau)

Insérer un article 2ter (nouveau), rédigé comme suit :

«Art. 2ter. — L'article 39, alinéa 4, de la même loi, est complété comme suit :

« , y compris le droit de mettre à la disposition du public le phonogramme ou la première fixation de film de manière que chacun puisse y avoir accès de l'endroit et au moment qu'il choisit individuellement. »

Justification

Voir la justification de l'amendement n° 37.

N° 40 DE M. **THISSEN**

Art. 2quater (nouveau)

Insérer un article 2quater (nouveau), rédigé comme suit :

«Art. 2quater. — L'article 1er, § 1er, aliéna 1er, de la même loi, est complété comme suit :

« La reproduction peut notamment être provisoire ou permanente, directe ou indirecte, totale ou partielle. »

Verantwoording

Het wetsvoorstel wijzigt geenszins de definitie die de Belgische wet geeft aan het reproductierecht. De memorie van toelichting verwijst ook niet naar deze problematiek. De definitie die de Belgische wet geeft aan het reproductierecht komt echter niet overeen met deze welke in de richtlijn staat.

Er wordt immers niet verduidelijkt dat de reproductie tijdelijk of duurzaam kan zijn, direct of indirect, of nog volledig of gedeeltelijk. De woorden «op welke wijze of in welke vorm ook» zouden kunnen volstaan om alle aspecten van het reproductierecht te omvatten.

Het lijkt ons echter verstandiger de Belgische definitie van het reproductierecht aan te vullen.

Nr. 41 VAN DE HEER **THISSEN**

Art. 2quinquies (nieuw)

Eenartikel 2quinquies (nieuw) invoegen, luidende :

«Art. 2quinquies. — Artikel 1, § 1, van dezelfde wet, wordt aangevuld met een nieuw lid, luidende :

«De auteursrechten omvatten meer bepaald het exclusieve distributierecht, dat slechts wordt uitgeput in geval van een eerste verkoop van de reproductie van het werk van letterkunde of kunst in de Europese Unie.»

Verantwoording

De richtlijn voert een distributierecht in voor de werken en de voorwerpen die beschermd zijn door naburige rechten. Dat recht is enkel van toepassing op de materiële exemplaren van het werk. In het Belgisch recht bestaat dit uitdrukkelijke recht alleen voor de uitvoerende kunstenaars (artikel 35, § 1, vierde lid), voor de producenten van fonogrammen en eerste vastleggingen van films (artikel 39, derde lid) en voor de omroeporganisaties (artikel 44).

Volgens de huidige bepalingen beschikken de auteurs niet over dergelijk distributierecht, alhoewel de rechtspraak hun dat recht heeft toegekend.

Van dit voorstel zou dus moeten worden gebruik gemaakt om dit distributierecht uitdrukkelijk op te nemen in de wet betreffende het auteursrecht en de naburige rechten.

Nr. 42 VAN DE HEER **THISSEN**

Art. 7

In het voorgestelde artikel 79bis, § 1, de woorden «het onklaar maken» vervangen door de woorden «het omzeilen».

Verantwoording

Oorspronkelijk stond in de Nederlandse tekst van artikel 6 van de richtlijn «onklaar maken», maar dit werd vervangen door «omzeilen», een begrip dat overigens ruimer is.

Justification

La proposition de loi n'apporte aucune modification à la définition du droit de reproduction de la loi belge. L'exposé des motifs ne contient d'ailleurs aucune référence à cette problématique. Pourtant, la définition du droit de reproduction de la loi belge diffère de celle de la directive.

En effet, il n'est pas précisé que la reproduction peut être provisoire ou permanente, directe ou indirecte, totale ou partielle. Les termes «de quelque manière et sous quelque forme que ce soit» pourraient suffire à couvrir toutes ces modalités du droit de reproduction.

Toutefois, il nous semble avisé de rajouter ces qualificatifs à la définition belge du droit de reproduction.

N° 41 DE M. **THISSEN**

Art. 2quinquies (nouveau)

Insérer un article 2quinquies (nouveau), rédigé comme suit :

«Art. 2quinquies. — L'article 1er, § 1er, de la même loi, est complété par un nouvel alinéa rédigé comme suit :

«Les droits de l'auteur comprennent notamment le droit exclusif de distribution, lequel n'est épuisé qu'en cas de première vente, dans l'Union européenne, de la reproduction de l'œuvre littéraire ou artistique.»

Justification

La directive instaure un droit de distribution des œuvres et des objets protégés par des droits voisins, droit ne s'appliquant que sur les exemplaires matériels de l'œuvre. En droit belge, ce droit n'existe de manière expresse que pour les artistes-interprètes (article 35, § 1er, alinéa 4), pour les producteurs de phonogrammes et de premières fixations de films (article 39, alinéa 3) et pour les organismes de radiodiffusion (article 44).

Selon les dispositions actuelles, les auteurs ne disposent pas d'un tel droit de distribution malgré que la jurisprudence leur a accordé ce droit.

La présente proposition serait donc l'occasion d'inscrire de manière explicite ce droit de distribution dans la loi relative au droit d'auteur et aux droits voisins.

N° 42 DE M. **THISSEN**

Art. 7

À l'article 79bis, § 1er, proposé, remplacer le mot «neutralisation» par le mot «contournement».

Justification

Si le terme «neutralisation» apparaissait initialement dans le texte français de l'article 6 de la directive, il a été remplacé par «contournement», notion au demeurant plus large.

Aangezien in het eerste lid van artikel 79bis van het wetsvoorstel de woorden «onklaar maken» zijn blijven staan, lijkt het ons juist(er) ze te vervangen door de term «omzeilen».

Nr. 43 VAN DE HEER **THISSEN**

Art. 7

In het voorgestelde artikel 79bis, § 3, het eerste lid vervangen als volgt:

«*Met het oog op het doen gelden van de in de artikelen 21, 22, 22bis en 46 bedoelde uitzonderingen, verlenen de auteurs en de houders van de naburige rechten toegang tot het beschermde werk of voorwerp aan de begunstigen van de aldus omschreven uitzonderingen.*»

Verantwoording

Het lijkt ons noodzakelijk te vermelden waartoe de auteurs en de houders van de naburige rechten toegang moeten verlenen. Het lijkt duidelijk dat het om de toegang tot het beschermde werk of voorwerp gaat, maar het is toch nuttig dit uitdrukkelijk te vermelden.

Bovendien is in het wetsvoorstel geen sprake van artikel 22bis van de wet betreffende het auteursrecht en de naburige rechten, dat handelt over de uitzonderingen op de rechten op databanken. Daartoe behoort de reproductie die wordt verricht ter illustratie bij onderwijs, die nochtans uitdrukkelijk onder artikel 6 van de richtlijn valt.

Ook moeten we vaststellen dat het wetsvoorstel alleen de uitzonderingen op de auteursrechten vermeldt, en niet die op de naburige rechten, die in artikel 46 van de wet worden vermeld, terwijl het wetsvoorstel het toch over de houder van de naburige rechten heeft.

Voor zover de uitzonderingen op de vermogensrechten van de auteur en van de houder van naburige rechten op databanken overeenstemmen met de uitzonderingen bedoeld in artikel 6 van de richtlijn, is er geen enkele reden waarom daarvoor niet dezelfde regeling zou gelden als voor de uitzonderingen van artikel 21 en 22 waarin het voorgestelde artikel 79bis voorziet.

Dès lors que subsiste dans le premier paragraphe de l'article 79bis de la proposition de loi, le terme «neutralisation», il nous semble plus correct d'y substituer le terme «contournement».

N° 43 DE M. **THISSEN**

Art. 7

À l'article 79bis, § 3, proposé, remplacer l'alinéa 1er comme suit:

«*En vue de l'exercice des exceptions prévues aux articles 21, 22, 22bis et 46, les auteurs et titulaires de droits voisins permettent l'accès à l'œuvre ou à l'objet protégé aux bénéficiaires des exceptions ainsi définies.*»

Justification

Il nous semble nécessaire de préciser à quoi les auteurs et titulaires de droits voisins doivent permettre l'accès. S'il semble évident qu'il s'agit de l'accès à l'œuvre ou à l'objet protégé, il n'en reste pas moins utile de l'indiquer explicitement.

D'autre part, la proposition de loi ne vise pas l'article 22bis, de la loi relative au droit d'auteur et aux droits voisins, qui traite des exceptions aux droits sur les bases de données. Parmi celles-ci figure une exception à des fins d'illustrations de l'enseignement qui est pourtant explicitement couverte par l'article 6 de la directive.

De même, il convient de constater que seules les exceptions aux droits des auteurs sont évoquées par la proposition de loi et non celles dérogeant aux droits voisins reprises à l'article 46 de la loi malgré que la proposition de loi parle du titulaire de droits voisins.

Dès lors qu'il n'y a aucune raison pour que les exceptions aux droits voisins et au droit d'auteur sur les bases de données, dans la mesure où elles correspondent aux exceptions visées par la directive dans son article 6, ne bénéficient pas du même régime que celui accordé aux exceptions des articles 21 et 22 par l'article 79bis en projet.

René THISSEN.